

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Praca z osobami uzależnionymi od alkoholu i ich rodzinami, PG_00149248						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Patologii Społecznej i Resocjalizacji						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		mgr Marta Pięta-Chrystofiak				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z problematyką uzależnienia od alkoholu oraz przygotowanie studentów do podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych. Zapoznanie studentów ze sposobami funkcjonowania rodzin alkoholowych oraz przygotowanie studentów do diagnozowania i podejmowania wybranych procedur korekcyjnych wobec tych rodzin.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_K03] jest gotowy do budowania relacji opartych na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, a także do podejmowania wyzwań zawodowych i przyjęcia odpowiedzialności za realizację indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki (w tym pełnienia różnych ról oraz współpracy z innymi pedagogami, nauczycielami, specjalistami, rodzicami/opiekunami uczniów i wychowanków oraz innymi członkami społeczności szkolnej/ edukacyjnej i lokalnej)	[K_K03] Student jest gotowy do podejmowania działań korekcyjnych podejmowanych wobec osób uzależnionych i współuzależnionych oraz wyzwań zawodowych; jest gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za realizację indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w pracy terapeuty uzależnień.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[PEDL3_U07] potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	[K_U07] Student potrafi, odwołując się do uznanych teorii uzależnienia, używać języka specjalistycznego, poprawnie komunikować, dyskutować i argumentować opinie na temat zachowań nałogowych.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[PEDL3_U09] potrafi adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych; a także projektować i realizować programy profilaktyczne i wychowawcze z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz skierowane do rodziców/ opiekunów i nauczycieli	[K_U09] Student potrafi ocenić przydatność strategii i procedur terapeutycznych potrzebnych w pracy z osobami uzależnionymi od alkoholu i ich rodzinami.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[PEDL3_W10] zna i rozumie rolę pedagoga w modelowaniu postaw i zachowań uczniów, a także znaczenie współpracy wychowawcy ze środowiskiem	[K_W10] Student zna mechanizmy uzależnienia i współuzależnienia wynikające z nieprawidłowości oraz braku spójności procesów zachodzących w podstawowych środowiskach wychowawczych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W16] zna i rozumie sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej, a także procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej w różnych placówkach i na różnych etapach edukacji	[K_W16] Student zna strategie i metody normy i procedury stosowane w pracy terapeuty uzależnień.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	1. Uzależnienie i używanie szkodliwe alkoholu - Kryteria diagnostyczne wg ICD-10, psychologiczne koncepcje wyjaśniające zjawisko uzależnienia od alkoholu. Psychologiczne mechanizmy uzależnienia. 2. Uzależnienie krzyżowe i mieszane. 3. Formy pomocy osobom uzależnionym. 4. Pierwszy kontakt z osobą uzależnioną od alkoholu. Motywowanie do terapii. 5. Podstawowy program terapii uzależnienia. 6. Psychoedukacja w terapii uzależnień. Mikrowykłady, dyskusje kierowane i czytanie jako struktury pracy w terapii uzależnień. 7. Konstruowanie osobistych planów terapii. 8. Przeciwdziałanie nawrotom w uzależnieniu. 9. Pacjenci z podwójną diagnozą. 10. Praca z osobami uzależnionymi od alkoholu w warunkach stacjonarnych i ambulatoryjnych 11. Podstawy systemowego podejścia w terapii rodzin. 12. Współuzależnienie - koncepcje. 13. Dziecko w rodzinie alkoholowej, podstawy socjoterapii. 14. Syndrom DDA.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość psychologicznych koncepcji człowieka, znajomość metod diagnostycznych oraz posiadanie podstawowej wiedzy dotyczącej uzależniających właściwości środków psychoaktywnych.		

Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	projekt - zajęcia grupowe	51.0%	40.0%
	kolokwium pisemne	51.0%	60.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Cierpiałkowska L, Chodkiewicz J. (2020), Uzależnienie od alkoholu. Oblicza problemu, Warszawa. - Fudała J. (2017), Poza paradygmatem abstynencji ograniczenia picia alkoholu jako cel terapii, Warszawa. - Mellibruda J., Sobolewska-Mellibruda Z. (2006), Integracyjna psychoterapia uzależnień - teoria i praktyka, Warszawa. - Miller P.M. (red) (2013), Terapia Uzależnień. Metody oparte na dowodach naukowych, Warszawa. - Miller WR., Forcehimes AA., Zweben A. (2014), Terapia uzależnień. Podręcznik dla profesjonalistów, Kraków. - Robinson B.E., Rhoden J.L. (2017), Pomoc psychologiczna dzieciom z rodzin alkoholowych: praktyczny przewodnik, Warszawa. - Sobolewska-Mellibruda Z. (2011), Psychoterapia Dorosłych Dzieci Alkoholików. Strategie, procedury i opisy przypadków pracy psychoterapeutycznej, Warszawa. - Yalom I, Leszcz M. (2006), Psychoterapia grupowa teoria i praktyka, Kraków.	
	Uzupełniająca lista lektur	- Connors G.J., DiClemente C.C. Velasquez M.M., Donovan D.M. (2015), Etapy zmian w terapii uzależnień. Wybór i planowanie interwencji, Kraków. - Matusiak R., Sigda K., Kozioł K. (red.) (2016), Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży : problemy wychowawcze, uzależnienia, Lublin - Tarnów Łapczyca. - Robinson B.E., Rhoden J.L. (2017), Pomoc psychologiczna dzieciom z rodzin alkoholowych : praktyczny przewodnik, Warszawa.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	uzależnienie, picie ryzykowne, picie szkodliwe, mechanizmy uzależnienia, fazy uzależnienia, terapia, współuzależnienie, DDA		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.